

Temaşa Yı Garibe İ Küheylan

– redfer · 11 Aralık 2023

TEMAŞA-YI GARİBE-İ KÜHEYLAN

Evliya Çelebi Seyhatname'sinin bir yerinde , bir Türk elçisinin Avusturya İmparatoruna getirdiği hediyeler arasında bulunan bir Türk atının hikayesini şöyle anlatıyor

...Vaktaki iki baş atları bizim ahır kalfaları siyah şapkalı kafırlere teslim edip gittiler. Hemen eyersiz olan ünlü küheylan gördü ki siyah şapkalı kafırlar içinde kalıp ,gördüğü,bildiği Müslüman kıyafetinde adam yok. Hemen bir kere iki ayağı üzerine kalkıp, yularını tutan iki adet kafirin başlarındaki şapkaları üzerine ön ayaklarıyla nice vurdu ise o an iki nefer kafirin beyinleri taşra çıkıp,canları cehenneme mürt oldular.

Hemen cüret göstereyim diye ,birkaç kafır at üzerine hücum edip yularından ata yapışırım zannettiler. Onlardan dahi dört kafır tepelendi. Dümün banaguşuna havale eyleyüp (kuyruğunu kulak tozuna indirip) bu saray meydanında biriken kafırlar içinde küheylan at ,cümle küffarı birbirine katıp ,cümle küffarı çiğneyip ,tam yarım saat kafırlar üzre göz kamaştırır şimşek gibi seğirdi.

Bu saray meydanında Ali Osman'dan gelme bir at, Yüce Allah'ın emriyle o kadar kafiri Herc-ü Merc edip kırıp geçirir. O kadar kafir mecruh olmuştur ki hala kafiristanda destandır.

Nihayet Elçi Paşa gördü ki kafırlar demet demet kırılır ve saray meydanından dışarı izdihamdan dışarı

çıkamaz.

”Bre şu atı tutun” diye ahır kalfalarına ferman etti.

Bir beyaz külahlı yedekçi ,varıp “Gel Ceyhun’um gel” deyince ...

Hemen atın iki gözünden kanlı yaşlar akıp ,kişneyerek yedekçinin yanına geldi.

Yedekçi atı yularından tutunca Elçi Paşa’ya şöyle dedi.

“Sultanım ,bu at,bir gazi attır ve bizzat Al-i Osman padişahı binmiştir.Bu at ,bu meydanda bu kadar rüsvalık edip ,bu kadar kafır kırmıştır.Eninde sonunda bu atı kafırlar öldürürler .Bu atın yerine başka bir at verin. “

Paşa,” hele görelim “ diye söylendi. Yedekçiler ,atı kralın ahırına bağlayıp gittiklerinde hemen at kösteğini ve yularını koparıp ahır içinde yedi kafır dahi tepeleyip ,kafırların bunca atlarını yaralayıp bir de gördük ki Ceyhun ,kişneyerek ,saray meydanından dışarı yıldırım gibi çıktı.

Şehir içinde gezerek Çerkeş Meydanı’nda adı geçen çerkesin altındaki at leşini koklayıp yine birkaç kere heybetle kişneyip ol mahalde ruhunu teslim ettiği haber geldi. Diba , çullarını getirdi .

Paşa ,yerine bir başka at getirtip ,cümle İslam askeri bu atın böyle iş ettiğine hayrette kaldılar.Ondan sonra ahır kalfaları varıp merhum atı ,şehit çerkesin atı önünde bir çukur kazıp , oraya defnettiler. Cümle halk bu ata parmak ısırıldılar.

Evliya ÇELEBİ.